



בש"פ 4036/22 - מדינת ישראל נגד יקיר נסיבוב

בבית המשפט העליון

בש"פ 4036/22

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: יקיר נסיבוב

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ב-מ"ת 29905-03-22 מיום 13.6.2022 שניתנה על ידי כב' השופט ש' מלמד

תאריך הישיבה: ט"ז בסיון התשפ"ב (15.6.2022)

בשם העוררת: עו"ד הדר פרנקל

בשם המשיב: עו"ד יצחק איצקוביץ'

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 13.6.2022, במ"ת 29905-03-22 (השופט ש' מלמד), שבה הורה בית המשפט על שחרור המשיב לחלופת מעצר בבית אמו שבחולון.

רקע עובדתי וההליך בבית המשפט המחוזי

עמוד 1



2. ביום 14.3.2022 הוגש נגד המשיב כתב אישום, המייחס לו שתי עבירות של סחר בצוותא בסם מסוג קוקאין. על-פי עובדות כתב האישום, בשני המקרים, שוחח סוכן משטרת סמוי עם המשיב בטלפון, וסיכם עמו על רכישת הסמים, אשר התבצעה בהמשך היום באמצעות שליח מטעמו של המשיב. העבירות בוצעו ביום 5.1.2022 וביום 24.1.2022, ובמסגרתן נמכרו לסוכן המשטרה, באמצעות השליח, 30.19 גרם ו-70.03 גרם, בהתאמה.

3. בהחלטה מיום 12.4.2022, קבע בית המשפט המחוזי, בהסכמת המשיב, כי ישנן ראיות לכאורה וכי קיימת עילת מעצר. עוד נקבע, לבקשת המשיב, כי שירות המבחן יגיש תסקיר בעניינו. בתסקיר שהוגש ביום 12.6.2022, עמד שירות המבחן על עברו הפלילי של המשיב, הכולל "רישום ללא הרשעה כנער ו-12 הרשעות בין השנים 2004-2021 בגין עבירות סמים, אלימות, הפרת הוראה חוקית ונשק", אשר בגינן גם נידון לעונשי מאסר בפועל. מחד גיסא, ציין שירות המבחן כי "לאורך האבחון, עלתה אינדיקציה למצבים בהם פונה [המשיב] להתנהלות חסרת גבולות, במחשבה קצרת טווח, כשברקע נסיגה במצבו התפקודי והרגשי ופנייה לדרכי פתרון בעייתיות [ות] ותועלתנות [ות] לקשייו. ניכר כי במצבי משבר, לחץ ברמה הרגשית ובמסגרת קשריו החברתיים - [המשיב] עלול לפנות לדרכי פתרון עברייניות [ות], תוך קושי בהצבת גבולות פנימיים וטשטוש משמעות התנהלותו. כל אלה בצירוף הסתרת בחירותיו מבני-משפחתו מלמדים על רמת סיכון להישנות מעורבות שולית במסגרת קשריו החברתיים". אולם, מאידך גיסא, סבר שירות המבחן, כי "מהגיליון עלה כי בשנים האחרונות חלה התמתנות במעורבותו הפליליים"; כי המשיב "התייחס באופן ראשוני וביקורתי לבחירותיו הבעייתיות"; וכי הוא "ביטא נכונות להיעזר בשיחות להעמקה בדפוסי התנהגותו הבעייתיים". עוד נכתב, כי "מעצרו הנוכחי [של המשיב] מהווה גורם משבר וממתן עבורו, כש[המשיב] מסוגל להתייחס ולבחון באופן ראשוני את התנהלותו הבעייתית". בנוגע לפיקוח שהוצע, התרשם שירות המבחן כי "ארבעת המפקחות מכירות את עברו הפלילי [של המשיב], נסיבות המעצר וכי יוכלו לבסס עליו בקרה צמודה ורצינית". במכלול השיקולים, המליץ שירות המבחן על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בבית אמו, בליווי המפקחות שהוצעו.

4. ביום 13.6.2022 התקיים דיון נוסף בנוגע למעצרו של המשיב, ובסיומו אימץ בית המשפט המחוזי את המלצת שירות המבחן: "יש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהורות על שחרורו של המשיב בתנאים מגבילים וביניהם מעצר בית, וזאת נוכח העובדה כי האמור בתסקיר שירות המבחן המעיד על התמתנות בהתנהלותו של המשיב. אמנם, יש בשלב זה התדרדרות במצבו נוכח ביצוע העבירות הנוכחיות, אולם שירות המבחן סבור כי המפקחות יכולות לאיין סיכון זה ונוכח האמור בתסקיר שירות המבחן אני סבור כי יש ממש באמור בתסקיר".

מכאן הערר שלפני.

טענות הצדדים

5. העוררת טוענת, כי "אין מנוס ממעצרו [של המשיב] מאחורי סורג ובריה עד תום ההליכים המשפטיים נגדו". לשיטתה, "בעניינו של המשיב לא מתקיימות נסיבות מיוחדות שיש בהן להצדיק את הסטייה מן הכלל", שלפיו "יש לעצור עד תום ההליכים המשפטיים את כל אלה המעורבים בשרשרת ההפצה של סמים מסוכנים, וכי רק במקרים נדירים ובנסיבות מיוחדות ניתן לשקול חלופת מעצר". למעשה, כך העוררת, "ההיפך הוא הנכון", שכן "מעורבותו של המשיב בביצוע שתי עסקאות סמים בתקופת זמן קצרה, כאשר כל אחת מהעסקאות יוצאת מן הכוח אל הפועל בתוך שעות בודדות בלבד, ותוך הסתייעות באחרים - מעידה על המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיב". עוד הדגישה העוררת את



עברו הפלילי המכביד של המשיב. כמו כן נטען, כי "נסיבות ביצוע העבירות המיוחסות [למשיב] מלמדות כי אין מדובר במעידה חד פעמית אלא על כך שהמשיב ניהל עסק חי ופעיל להפצת סמים". בהתאם, טענה העוררת כי לא די בחלופת המעצר שעליה החליט בית המשפט המחוזי, שכן על-פי כתב האישום המשיב ביצע את העבירות באמצעות שיחת טלפון בלבד, ו"קיים חשש ממשי כי המשיב יוכל להוסיף ולבצע עבירות דומות גם בשהותו במעצר בית".

6. המשיב מנגד, סמך ידו על האמור בתסקיר שירות המבחן, ובהחלטתו של בית המשפט המחוזי. בנוסף, הדגיש המשיב את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות, וכן את השפעת המעצר עליו, בפרט לנוכח היותו עצור למשך למעלה מ-3 חודשים.

דיון והכרעה

7. עיינתי בהחלטת בית המשפט המחוזי ובתסקיר שירות המבחן, ונתתי דעתי על טיעוני הצדדים, בכתב ובעל-פה, בפרוטוקול בית המשפט המחוזי, ולפני. אחר הדברים האלה, באתי לכלל מסקנה, כי אין מנוס מלקבל את הערר, ולהורות על המשך מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריח. נקודת המוצא לדיון, היא כי עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, מקימות עילת מעצר סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, ומחייבות, ככלל, מעצר עד תום ההליכים. סטייה מכלל זה, תעשה אך במקרים חריגים, בהם מתקיימות נסיבות יחודיות המצדיקות את שחרור הנאשם לחלופת מעצר, ובלבד שיש בחלופת המעצר כדי להפחית את המסוכנות הנשקפת מהנאשם, במידה המניחה את הדעת (ראו למשל: בש"פ 8585/15 בן לולו נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (23.12.2015)). אם כן, עלינו לבחון האם בענייננו מתקיימות נסיבות יחודיות המצדיקות את שחרורו של המשיב, והאם בחלופת המעצר שעליה הוחלט יש כדי להפחית את המסוכנות הנשקפת מן המשיב במידה שתוכל להניח את הדעת. לדידי, התשובה לשתי השאלות - שלילית.

8. ראשית, אינני סבור כי ה"התמתנות בהתנהלותו של המשיב", עליה הסתמך בית המשפט המחוזי, מהווה נסיבה מיוחדת המצדיקה סטייה מן הכלל, ומטה את הכף לטובת שחרורו של המשיב לחלופת מעצר. ההתמתנות האמורה, כפי שעולה מרישומי הפלילי של המשיב, מתבססת על כך שמאז שנת 2012, הורשע המשיב בעבירה פלילית אחת 'בלבד', עבירת 'איומים', אותה ביצע בשנת 2019. דא עקא, גם אם מדובר בהתמתנות ביחס לעברו הפלילי - המכביד עד מאוד - של המשיב, הרי שמדובר בעבירה שבוצעה כ-3 שנים בלבד לפני העבירות בהן הוא מואשם בענייננו. יתרה מכך, נסיבות ביצוע העבירות, בדגש על העובדה שהמשיב, בשני המקרים, סיפק לסוכן המשטרתי כמות משמעותית של סמים בתוך פרק זמן קצר, באמצעות שליח - מצביעות על כך שהמשיב היה מעורב בפעילות של סחר בסמים, באופן משמעותי ומאורגן. משכך, לא ניתן להסתמך על 'התמתנות' בהתנהלותו של המשיב, כשיקול לטובת שחרורו ממעצר. לכך יש להוסיף, כי גם ההכרה של המשיב במעשיו, ונכונותו לקבל סיוע, אינן מהוות 'נסיבה יחודית', המצדיקה את שחרורו לחלופת מעצר. כפי שנאמר בתסקיר, מדובר בהכרה ראשונית בלבד, כזו המסמנת - כך יש לקוות - את תחילתו של תהליך, אך אינה מלמדת דבר על התנהלותו הצפויה של המשיב בחלופת המעצר, ובוודאי שאינה מהווה הצדקה לשחרורו, באופן היוצא מן הכלל.

9. אציין עוד כי אינני סבור שהחלופה שעליה הוחלט, מפחיתה במידה מספקת ממסוכנותו הקונקרטית של המשיב, בהינתן העבירות המיוחסות לו. כפי שטענה העוררת, העבירות המיוחסות למשיב בוצעו באמצעות שיחות טלפון, דבר המקשה על פיקוח אפקטיבי שימנע את הישנות העבירה, ומעלה חשש ממשי כי המשיב יוכל להמשיך במעשיו בעודו



נתון בחלופת המעצר. לא מצאתי בתסקיר שירות המבחן התייחסות לקושי זה, ולאופן שבו יש בפקוח המוצע כדי להתמודד עמו כנדרש; גם לא בהחלטת בית המשפט המחוזי. כמו כן אוסיף, כי מאותם טעמים, גם האפשרות להורות על מעצרו של המשיב באיזוק אלקטרוני - לא תספון.

10. בשולי הדברים, אציין כי ב"כ המשיב טען בדיון, כי בשני תיקים אחרים במסגרת אותה פרשה, הסכימה המדינה למעצר באיזוק אלקטרוני. דא עקא, כפי שטענה העוררת, הן לפני בית המשפט המחוזי, הן לפני - ההסכמה האמורה ניתנה בשוגג, ו"אין מתקנים טעות בטעות". יתרה מזאת, הנסיבות באותם מקרים אינן זהות למקרה דנן, בדגש על כך שבשני המקרים מדובר בנאשמים עם עבר פלילי מכביד פחות, במידה משמעותית, מזה של המשיב.

11. אשר על כן, משלא נמצאו נסיבות מיוחדות אשר יש בהן כדי לסטות מנקודת המוצא, ולהצדיק את שחרורו של המשיב לחלופת מעצר, ומשלא נמצא כי יש בחלופת המעצר כדי להפחית את המסוכנות במידה שיכולה להניח את הדעת - מתקבל הערר בזאת. המשיב יהיה נתון במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

ניתנה היום, י"ח בסיון התשפ"ב (17.6.2022).

ש ו פ ט